

Hakkı - (Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun "Ankara" Romanı) **Uyumlu**

Karakter 35 yaşlarında orta boylu ince belli geniş omuzlu bir delikanlı olarak emperyalizm karşıtı bir vatansever görünümünde olan Hakkı Bey zamanla bu fikrini değiştirir ve tam bir alafranga züppesi olma yolunda ilerler. Bir Avrupalı gibi giyinip, dans ederek, yaşayıp eğlenerek mutlu olabileceğini düşünür. Kahramanlığı ve milliyetçiliği ile dikkatini çektiği Selma'dan değişmesi ve çapkınlıkları yüzünden boşanmak zorunda kalır. Balo salonlarında aşırı centilmen ve kibar bir havaya bürünen Hakkı Bey, çapkınlık yapan alafranga tip olur. Çıkarıcı bir kişiliğe sahip olan Hakkı Bey, işgüzar ve ukala kimliği ile ön plana çıkar.

Kişiler Hakkı Bey düzenli, lüks sayılabilecek bir hayata sahip olduğu için evinde hizmetçileri olan, arkadaşları yetkili kişiler olan çevresi geniş bir adamdır. Hakkı Bey'in en yakın arkadaşı Murat Bey'dir. Selma Hanım ile evlendikten sonra ve askerliği bıraktıktan sonra yalnızca gününbirlik dostluklar edinir. Yazar dostu Neşet Sabit ile de aralarında ruhen uyuşmazlık vardır.

Aktiviteler Hakkı Bey genellikle at binmeye gider. At binmeyi çok iyi bilmesinin yanında çok da iyi dans eder. Misafirlğe gittiği evdeki hanımları dahi tangoya kaldırır. Çoğu kez havadisleri gazeteden takip eder. Gittiği balolarda briç oynar. Kendini beğenmiş, lüks düşkünü biri olduğu için daha çok evine kimsede olmayan eşyalar almayı ve çevresini davet edip çay partileri düzenlemeyi sever.

Paraleller Nabızade Nazım tarafından 1894 yılında yazılmış olan Zehra romanının "Suphi" karakteri ile benzer özellikler gösterir. Her ikisi de iyi eğitim almış, kibar ve çalışkan biri olan Suphi de Hakkı Bey gibi sonradan değişir.

ÖRNEK ANILAR

İşgüzar/Çıkarıcı Hakkı Bey savaş döneminde kendini herkese milliyetçi bir vatansever edalarında tanıttı dikkat çekmek istemiştir. Selma Hanım evli olmasına rağmen ona ayrıcalıklı iyi davranmış ve gönlünü kazanmıştır. Evlenmek için gösterdiği işgüzar davranışları sonrasında kendini ortaya çıkarır. "Evlenmeden evvel, kadma karşı o kadar saygılı görünen Hakkı Bey'in evlendikten sonraki bu hali, bu kendi keyfine göre hareketi, karısını adeta bu hiçe sayışı Selma Hanım'ı gücendirmiyor değildi." Başta çıkarıcı düşüncelerine denk gelmediği için onaylamadığı Avrupalılar gibi olmaya çalışması da menfi duygularının ön plana çıktığını gösterir.

Bilgili Hakkı Bey pek bilgili, herkesçe saygı gören bir adamdır. At binmek, silah, vatan, savaş gibi pek çok konuda ilk bilginin sahibi olduğu için herkes kendisine danışır. Hatta Almanya'da bir süre bulunup Almanca da öğrendiği için yabancılar kendisine " Bu yeni Türk muhitine yeni girmiş bazı ecnebler Hakkı Bey'e "Hakkı Bey'e "Bu Almanya'yı Berlin'de mi öğrendiniz?" diye sorarlar.

Ukala Hakkı Bey, askerlik döneminde nasıl herkesten aşırı bir ilgi gördü ise iyice ukala bir havaya bürünmüş, karısı Selma'ya normalden daha fazla değer vermesi gerekirken hayatına kendi istediği gibi yön vermek istiyordu. Pek çok kez dans bilmesi gibi ukala davranışlarını toplum içinde de gösterip Selma'yı kendinden soğuturdu. "Onda bir seyirci kalabalığı önünde, bir marifet gösteren artist tavrı vardı. Sanki etrafa 'İşte bir kadın dansa böyle davet edilir. Danstan sonra bir kadınla böyle meşgul olunur, demek istiyor gibiydi." Hakkı Bey, herşeyi bildiğine ve en iyisine karar verdiği inanan bir tiptir. Kararlarını sorgulatmaz. "Bir defa ben Avrupa'da bulunmuş bir adamım. Sonra da Avrupa adap ve muaşeretine dair ne kadar kitap görürsem okuyorum. Artık benim yaptığımın doğruluğundan şüphe edilir mi?"

Alafranga Avrupalı gibi olanlara laflar eden Hakkı Bey sonrasında kendini balo salonlarında tanımadığı ecnebi kadınlarla dans ederken bulur. Eşini böylesine kalabalık bir ortamda yalnız bırakan binbaşı başka bir kadınla dans etmeyi marifet bilerek rahat bir düşünce tarzına kapılıp karısını ihmal eder. "Dans bitince Hakkı Bey, madamın elini, bir on altıncı asır şövalyesi edasıyla öpmüş, sonra alıp büfeye götürmüştü." Binbaşı Hakkı Bey'in lükse ve mala mülke düşkünlüğü de alafranga bir kişiliğe sahip olduğunun göstergesidir. En güzel şeylerin hep kendisinde olmasını ister. "Hele Berlin'in veya Paris'in son mobilya sergi kataloğundaki eşya resimlerine göre döşenmiş odalarını, salonlarını herkese ilk gösterdiği günler adeta bayramlıklarıyla sevinen bir çocuk gibiydi."

Kibar Hakkı Bey'in tüm kadınlara karşı kibar olan bir tutumu vardır. Ne balo salonlarında gördüğü güzel kadınlara ne de diğer normal kadınlara kaba davranılmasına dayanamıyordu. Selma Hanıma gelen misafirleri gözetleyen komşuları ev sahibi olan kocalarından dayak yiyince çok üzülür ve Ömer Efendi'yi çok kınar. "Vay insafsız herif, vay..." diye söyleniyordu. "kadın dövmek, kadın dövmek... İşte bu havsalamın alacağı bir şey değildir. İçimden ne geliyor, bilir misiniz? Şimdi, bizim neferi çağırarak, bu adamı bir ağaca bağlatıp kalın bir sopa ile canını çıkarıncaya kadar pataklamak..."